

Bijlage: Sjoerd Wiersma

Sjoerd Wiersma, directeur van een wasserij te Joure was topman van het verzet in de Zuidwesthoek. Zijn schuilnaam was Sjouke van der Zee.

Vanaf 1942 ging hij twee tot drie keer per week met zijn vrachtwagen naar Amsterdam. Iedere rit nam Wiersma joden mee naar Friesland, en stuurde deze Joodse onderduikers, jong en oud, waar dan al onderduikadressen (o.a. ook door de heer Onderweegs) voor geregeld waren in de Friese Zuidwesthoek.

Lemsterland was uitermate geschikt voor het onderbrengen van onderduikers. Met name de Echtenerpolder, globaal het gebied tussen Lemmer, Echtenerbrug en Schoterzijl

Een hele organisatie, die werd vastgelegd in een cartotheek. Het gaat goed tot februari 1944: Boonstra wordt opgepakt en Wiersma weet maar net te ontkomen. Vanuit de onderduik weet Sjoerd Wiersma zijn werk voort te zetten, Ulke Boonstra wordt uiteindelijk gefusilleerd in Vught.

Nu volgt het verhaal en bijlage ingezonden door de pake zegger van Sjoerd Wiersma, waarin wordt verteld hoe het verzet de 6 joden wilde bevrijden en of burgemeester Krijger de bewaking wilde verminderen..maar waar vervolgens de bewaking juist nog vermeerderd werd...

Beste mevr. Spanjaard,

Naar aanleiding van ons telefonisch gesprek het volgende over de betrokkenheid van mijn Pake Sjoerd Wiersma en de kwestie Krijger. Betrouwbare informatie kunt u vinden in de boeken van Pieter Wybenga: bezettingstijd in Friesland.

In de bijlage heb ik een fragment uit de memoires van Pake Sjoerd Wiersma gevoegd, hierin bevestigd hij de poging om de 6 gevangenen joden te bevrijden.

En nu mijn verhaal wat ik uit directe overlevering heb onthouden. Mijn pake Sjoerd Wiersma uit Joure en zijn compagnon Ulke Boonstra waren verzetsmensen en verzetsleiders. Zij maakten onderdeel van de raad van zes verzetsmensen die Friesland bestuurden.

Toen bekend werd dat zes joodse onderduikers bij de weduwe Frankena in Echtenerbrug waren gearresteerd, is pake meteen in actie gekomen. Hij is

toen naar burgemeester Krijger gegaan om voor vrijlating van deze joodse mensen te pleiten. "Krijger wilde niet meewerken, die lafaard", waren de woorden van mijn pake. Hij heeft Krijger erop gewezen, dat deze joden een verschrikkelijk lot kregen! Toen Krijger niet wilde toegeven, vroeg mijn pake of Krijger dan bereid was de bewaking te versoepelen. Het verzet zou hun dan bevrijden.

Dit was dan een mogelijkheid voor Krijger om via een omweg toch die mensen vrij te laten, en zelf niet daarvoor verantwoordelijk te zijn. Maar hij wilde niet meewerken. Toen het verzet toch nog een bevrijdingspoging waagde, was er teveel bewaking. Hierdoor was het niet mogelijk deze mensen te bevrijden.

Allen zijn ze vermoord in de vernietigingskampen...

Krijger en zijn politiechef Hafma zijn hiervoor verantwoordelijk!

De joodse onderduikers hadden vrij kunnen zijn.

Dat men na de oorlog ook nog een plein naar hem vernoemde is een schande voor Lemmer en omgeving. Het is ook een klap in het gezicht van al de mensen welke hun leven op het spel hebben gezet, om onderduikers een veilig heenkomen te bieden. Ook is het een belediging voor al die verzetsmensen welke zoveel moeite hebben gedaan om joden te helpen.

Ik hoop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,

Sjoerd Wiersma

beweging niet aan de gang krijgen. Wij hebben toen gezegd, jullie
toen het te stiekum, je moet het openlijker doen, dan krijgen jullie
meer succes. Ik zeg: jullie moeten niet bang zijn voor de N.S.B.'ers,
ze hebben ons evengoed wel op hun lijst staan. Sommige mensen schrok-
ken er voor terug, maar de echte werkers begrepen ons en daarom hebben
wij met die werkers succes gehad. Toen wij een keer met Klasema gewerkt
hadden, konden wij 12 Joden daar kwijt. Ook Haskerland en Lemsterland
enz. werden in organisatorisch verband opgenomen. Het andere werk ging
ook door. Zelf konden wij het niet allemaal af. In de herfst van 1943
kwam Karel, Jacobus Boomsma uit Sondel, bij mij om een fiets te lenen.
Hij was militair en was verraden en moest onderduiken. Wij spraken over
het illegale werk en hij wilde ook meedoen. Jo Weerstra zou Wymbritser-
waard alles besproken we rd. Wij kregen een overzicht van de distributie
en konden zo zien, wie het beste werkte. Wij hadden een vergadering ge-
had met de kopstukken van de beweging. Een zei er, dat er geen bon uit-
toe er moet iets meer gebeuren. Karel en Leo hebben veel resultaat
gehad in Gaasterland, b.v. Heeg. In onderling verband werd er tegen elke
keer opgewerkt en wanneer zij den Zaterdagavond kwamen, dan vertelden
ze dit en dit heb ik gedaan. Hadden wij dan een paar Joden onder te
brengen, dan zeiden ze, die daar en die daar heen. Er werd toen hard
gewerkt. In dien tijd hebben Boonstra en ik vergadering gehad in West-
stellingwerf. Na de arrestatie van Daniels was de fut er uit daar. In
de Gereformeerde Kerk hebben wij vergadering gehad, waar Brandsma en
Veenbaas tegenwoordig waren en wij hebben daar gezegd, dat zij nooit
moesten ophouden, maar dat er meer bij moesten komen. Er is toen best
gewerkt daar. Brandsma heeft toen gezegd, dat ik gelijk had. Toen wij
ons contact kregen met de provinciale raad en de L.O. en de K.P., be-
hoefden wij niet zonder bonkaarten te zitten. Het contact was goed en
de buit van de kraakjes werden verdeeld. St. Jakoblooster hebben wij
gekraakt met onze eigen K.P. van Boonstra en Wiersma op 10 Sept. 1943.
De bonnen kwamen op de provinciale raad. In de K.P. zaten Joop Bierma,
Sjoerd de Boer, Sjouke, een student uit Arnhem, Simon Kuipers uit
Echten en Sake de Vries uit Gaasterland. Met die K.P. hebben wij een
overval gedaan op een postbode in Hulsterheide. De post zou met een
grote zak van daar naar hier vervoerd worden. Zij hielden die bode aan
tussen St. Nic. en Langweer en hij bleek niets bij zich te hebben. Ook
hebben wij nog een poging gedaan om een dorsmachine en een hoopers te
vernietigen. Ook nog een mislukte poging gedaan om 6 Joden te redden,
wat mislukte door de tegenstand van een zekeren politieagent Hafma. Wij
kregen toen veel inlegvellen om onze onderduikers bonkaarten te ~~max-~~
te kunnen verstrekken. Iedere week gingen Boonstra en ik naar
Holland, waar wij contact hadden met de groep Ten Boom uit Haarlem.
Die lui kregen bonkaarten van ons. Wij kwamen er mee in contact door
die Joden. In Lee uwarden en Drachten konden wij geen Joden kwijt, wij
moesten ons zelf helpen. Wanneer je bericht stuurde naar Holland, dat
se meer Joden moesten sturen, dan stuurden ze maar raak. Wij zijn toen
elke week heen gegaan naar Holland om te kijken wie wij kregen. Wij
kwamen zo ook eens bij een stel Joden, van wie ze al hun geld hadden
afgetrosgeld en dan moesten wij de illegalen weer op de kop zitten.
Wat dat geen werk was. Ik kreeg ook eens bericht van een professor. Die
man had een paleis van een huis. Hij had 2 ongetrouwde dochters en had
een rabijn in huis. Die Jood had daar een tijd gezeten en die dochters
zeiden, dat een ander ze ook maar eens nemen moest, want ze wilden
niet wel eens hun eigen kamer weer hebben. Ik heb toen gezegd, of ik
jaar voor overkomen moest. Ik heb dien professor er ook over gesproken
en het resultaat was, dat hij hem gehouden heeft tot aan de bevrijding.
Als ik er niet heen gegaan, dan hadden wij hem hier ook gekregen.
Het plaatste eens 4 Joden in Sneek, die geen bonkaarten hadden. Ik heb
Bc